Aleksi Yrttiaho

18.11.2020

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 19.11.2020

HE 225/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta. Hallituksen esityksen tarkopituksena on täydentää 31.8. julkaistun Koronavilkku-sovelluksen toimintaa siten, että ilmoituksia mahdollisesta altistumisista saadaan myös siltä ajalta, kun sovelluksen käyttäjä on vieraillut toisessa maassa.

Lakimuutos tukee liikkuvuutta; muissa maissa ei yhtä kattavaa sovellusten käyttöä

Lakimuutos mahdollistaa rajat ylittävän tiedon vaihdon Koronavilkun ja muiden maiden vastaavien sovellusten kanssa. Matkustavan henkilön ei tarvitse ladata ja ottaa käyttöön kohdemaan erillistä sovellusta, mikäli kohdemaan sovellus on yhteentoimiva Koronavilkun kanssa.

Sovellusten käyttöaste eri kohdemaissa vaikuttaa siihen, miten paljon kohtaamisia voidaan tunnistaa. Osana tavoiteltavan käyttöasteen arviointia on tehty mallinnuksia, joiden nojalla pienempikin käyttöaste auttaa jonkin verran epidemian leviämisen ehkäisyssä. Kohdemaissa kohtaamisten tunnistaminen ei edellytä esimerkiksi data roaming -palveluita, sillä kohtaamiset tunnistetaan bluetooth-teknologialla.

Toimeenpanossa läpinäkyvyys ja tietosuojan ja -turvan varmistaminen keskiössä

Rajat ylittävä tiedonvaihto edellyttää sekä lakipohjaan että käyttäjän suostumuksen. THL pitää tärkeänä, että miten, milloin ja mihin käyttöön tiedot välitetään kerrotaan sovelluksen käyttäjälle selkeästi ja ymmärrettävästi. Välitettävät tiedot on päivittäin vaihtuva pseudonyymi tunniste, maa,

THL on tilannut Kyberturvallisuuskeskukselta muuttuviin kohteisiin arvioinnit, jotta voidaan varmistaa tietoturvan ja -suojan toteutuminen myös muutosten jälkeen. THL on tilannut tarkemman tietoturva-auditoinnin kokonaisuudella osana muutosta.

THL:n näkemys on että hallituksen esitys ja sen mukainen toteutus varmistaa tietoturvan ja tietosuojan toteutumisen rajat ylittävässä tietojen vaihdossa.

Koronavilkkuun tehtävät muutokset eivät valmistu 30.11.2020 mennessä

Hallituksen esitys on, että laki tulee voimaan 30.11. EU:n yhteisrekisteripitäjien kokouksessa on käsitelty Suomen hakemusta liittymisestä ja siihen on suhtauduttu myönteisesti pienin korjauksin. Komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1023, 1 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitetun yhdyskäytäväpalvelun liittymisen viidennen aallon määräpäivä on 14.12.2020.

Aleksi Yrttiaho

18.11.2020

THL:n näkemys on, että sovellukseen tarvitut muutokset ja Koronavilkku-sovelluksen taustajärjestelmän liittäminen yhdyskäytäväpalveluun eivät valmistu 30.11. mennessä. Arvioitu valmistumisaika on 7.12-20.12.2020.

Lain voimassaolon pidennys aiheuttaa lisäkustannuksia, mutta ei lisärahoitustarvetta

Hallituksen esitys on, että Koronavilkun käyttöön oikeuttavat pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti. Tästä seuraa kiinteitä ja muuttuvia kustannuksia yhdeksän lisäkuukauden osalta sovelluksen ja sen järjestelmien ylläpitoon. Sovelluksen kehitykseen ja ylläpitoon on myönnetty kuuden (6) miljoonan euron rahoitus osana kolmatta lisätalousarviota 2020.

THL arvioi, että rahoitus riittää vuoden 2021 loppuun asti nykyisen kulutuksen perusteella.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Tiedonhallintajohtaja Aleksi Yrttiaho